

Propozycja programu czytelniczo-edukacyjnego

Od czytania do tworzenia: wychowanie dla przyszłości Program czytelniczo-edukacyjny

Cele programu:

- Zainspirowanie nauczycieli do działań z uczniami, mających w perspektywie budzenie inspiracji twórczych przez kreatywne czytanie.
- Zwrócenie uwagi młodzieży na wartości etyczne i patriotyczne zawarte w utworach literackich.
- Poszerzenie wiedzy o własnym dziedzictwie: narodowym, regionalnym, lokalnym i rodzinnym.
- Odkrywanie talentów: literackich, plastycznych, muzycznych i innych.

Motto: *Przeszłość to dziś tylko cokolwiek dalej* – Cyprian Kamil Norwid

Propozycje szczegółowe:

Program można realizować wybierając jeden z proponowanych wariantów :

Wariant A - ogólny: **maraton czytelniczy**

Wariant B - tematyczny: *Mój piękny skrawek Ojczyzny*

A. Maraton czytelniczy

Realizacja tej propozycji może przebiegać podobnie do realizowanego przez TNBSP w roku 2006 *Wielkiego Bibliotecznego Warszawskiego Czytania*, które było podjęte przez 40 placówek oświatowych. Przy wyborze tego wariantu punktem wyjścia jest czytanie a efektem różnorodna twórczość uczniów zainspirowanych czytelniczo. Literatura do czytania jest wybierana samodzielnie przez bibliotekarza. Proponujemy sięgać po pozycje wartościowe pod względem przesłania wychowawczego, dostosowane do percepcji czytelników, w miarę nowe, dostępne w bibliotece lub na rynku wydawniczym. Uczniowie mogą na zaplanowane godziny czytania przynosić własne ulubione książki, aby je zaprezentować kolegom w wybranych fragmentach. Dobrym posunięciem dla bibliotek mniej zasobnych może być międzybiblioteczne wypożyczenie kompletu książek, np. z pobliskiej biblioteki publicznej.

Maraton czytelniczy proponujemy zorganizować **W TYGODNIU BIBLIOTEK**, który w roku 2008 przypada na dni 5-11 maja i przebiega pod hasłem: **BIBLIOTEKA MIEJSCEM SPOTKAŃ**. Niech wybrane, kolejne dni tygodnia (np. od dwóch do pięciu dni) staną się prawdziwym

Świętem Słowa Czytelniczego – od dzieci najmłodszych do matury.

Organizacja przedsięwzięcia:

Czas czytania: czytamy w kolejnych, wybranych dniach tygodnia

od godz. 8.00 do 16.00 – łącznie 16 lub więcej godzin

Miejsce: biblioteki szkolne, czytelnie, pracownie multimedialne w szkole, świetlice, klasy, biblioteki publiczne, sale w gminach czy urzędach miasta, domy kultury, gościnnie - pobliskie przedszkola.

Termin: wspomniany Tydzień Bibliotek – dla szkół ponadgimnazjalnych inny dogodny termin z uwagi na egzaminy maturalne.

Kto czyta? Nauczyciele, dyrektorzy szkół, znane osoby ze środowisk lokalnych: twórcy regionalni, przedstawiciele samorządów (np. burmistrz, wójt), członkowie różnych organizacji, przedstawiciele parafii, aktorzy, wolontariusze, dziadkowie, rodzice, absolwenci, starsi uczniowie dla młodszych kolegów.

Komu czytamy? Uczniom (możemy czytać też przedszkolakom czy gościnnie wychowankom Domów Dziecka, a także małym pacjentom oddziałów szpitalnych).

Zasady czytania:

- Czytamy w grupach od kilku do kilkunastu osób; każda grupa rozpoczyna czytanie nowego fragmentu książki; tekst rozpoczęty, a nie zakończony, staje się inspiracją do przeczytania samodzielnie dalszego ciągu utworu i działań twórczych związanych z treścią książki (np. napisanie wiersza, namalowanie ilustracji, wymodelowanie eksponatu).
- Czytający i słuchający zmieniają się co godzinę.
- Podczas czytania siedzimy np. w kręgu w wygodnej pozycji.
- W trakcie zajęć mogą być przedstawiane inscenizacje, dialogi, monologi bohaterów występujących w tekście książki, a także krótkie prezentacje multimedialne.

Tydzień czytania powinien zaowocować różnorodnymi pracami uczniów, które następnie, przyniesione do biblioteki, będą zaprezentowane podczas specjalnej wystawy.

B. Proponowany temat: *Mój piękny skrawek Ojczyzny*

Program może być realizowany w przeciągu 1-2 miesięcy (kwiecień-maj 2008 r.). W marcu prowadzący program podejmuje prace przygotowawcze. Temat zawężamy lokalnie: Mazowsze jako region, Warszawa lub inne miasto województwa mazowieckiego, powiat, gmina, dana miejscowość. Należy zwrócić uwagę na specyfikę wybranego obszaru, jego historię, zabytki, kulturę, urodę krajobrazu, wybitnych przedstawicieli tej ziemi, wreszcie związki własnej rodziny z tzw. „małą ojczyzną”.

Organizacja przedsięwzięcia:

- Zgłoszenie zadania na posiedzeniu rady pedagogicznej; pozyskanie sojuszników (współpracujących nauczycieli, rodziców, aktywnych

uczniów, wolontariuszy spoza szkoły), zabezpieczenie funduszy na nagrody dla uczestników oraz pomocy przy znalezieniu sponsorów.

- Ogłoszenie szczegółowych propozycji w szkole (podczas lekcji, za pomocą plakatów w bibliotece, w pokoju nauczycielskim, na korytarzach szkolnych; zaproponowanie i wybór form pracy z uczniami.
- Etap realizacji: praca ze zgłoszonymi uczniami według szczegółowego harmonogramu (spotkania w grupach, pogadanki, warsztaty, indywidualne prowadzenie uczestników).
- Etap podsumowania: ocena podjętych zadań, zebranie wykonanych prac i ich ocena, zorganizowanie wystawy i uroczystości finałowej, wręczenie dyplomów i ew. nagród (konieczne pozyskanie sponsorów).
- Opisanie przedsięwzięcia: w biuletynie szkolnym, w gazecie lokalnej, w kronice szkolnej lub bibliotecznej, na nośnikach elektronicznych i prezentacja multimedialna zaproponowana nauczycielom, uczniom.

Propozycja form (do wyboru):

- Zajęcia czytelnicze: czytanie wierszy (np. o Mazowszu, o Warszawie); prezentacja książek, albumów, atlasów strojów ludowych, filmów ilustrujących piękno krajobrazu, zabytki, pomniki, kapliczki, ciekawostki przyrodnicze czy architektoniczne.
- Warsztaty twórcze: zajęcia plastyczne, literackie (np. malowanie plakatów, wykonywanie makiet, próby rzeźbiarskie - np. z modeliny, gliny, plasteliny, gipsu; pisanie wierszy, anegdot związanych z regionem, baśni, krótkich opowiadań czy reportaży). Prace zapoczątkowane podczas warsztatów mogą być kontynuowane i wykańczane przez uczniów w domu (mile widziana pomoc domowników).
- Spotkania z ciekawymi ludźmi tego regionu (miejscowości): pisarzami, poetami, kolekcjonerami, aktorami, świadkami i żołnierzami II wojny światowej, ofiarami represji (np. Sybirakami, więźniami systemów totalitarnych, świadkami stanu wojennego w Polsce).
- Ogłoszenie konkursów: literackiego, plastycznego, fotograficznego (ciekawym pomysłem może być sfotografowanie przydrożnych czy podwórkowych kapliczek, fotografie starych kościółków czy zabytkowych bram, drzwi, portali), konkursu krasomówczego (można sięgnąć do doświadczeń przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów w r. 2007/08 konkursu krasomówczego *Jesteśmy spadkobiercami tej ziemi – naszej ziemi*).
- Czerpanie z archiwów lokalnych, zbiorów muzealnych, pamiątek i archiwów rodzinnych; przeprowadzanie i dokumentowanie indywidualnych wywiadów z uczestnikami wydarzeń historycznych, z rodzicami, dziadkami, kolekcjonerami, ludźmi *pozytywnie zakreconymi*.

Istnieje niewyczerpana skarbnica pomysłów odnośnie stosowanych form pracy, pozostawiamy więc inwencję twórczą organizatorom programu i samym uczniom, a także sugerujemy korzystanie z cennych materiałów zamieszczanych w miesięczniku Biblioteka w Szkole. Szczególnie zalecamy artykuł p. Grażyny Gajek ***Biblioteczne godziny twórczości*** (...) zamieszczony w tym czasopiśmie (nr 01/2008).

Przedsięwzięcie powinno być uwieńczone finałem w postaci uroczystości szkolnej, na której zostaną wręczone dyplomy i nagrody; uroczystość powinna być wsparta ekspozycją wystawową prac uczniów w bibliotece szkolnej.

Nauczyciele bibliotekarze, a także nauczyciele nie zrzeszeni w TNBSP, również inni nauczyciele danej szkoły (jeśli podejmą się koordynacji programu), którzy zdecydują się na udział w przedsięwzięciu, **proszeni są o zgłoszenie swojego akcesu do 16 kwietnia** na następujące adresy elektroniczne:

tnbspwaw@o2.pl do Oddziału TNBSP w Warszawie

papierska@poczta.fm na adres prezesa Oddziału

Można też zgłoszenia przesyłać do siedziby Oddziału Towarzystwa pocztą tradycyjną lub dostarczyć w uwidocznione na stronie internetowej dni dyżurów (środy w godz. 16-18); Przypominamy adres strony internetowej Oddziału: tnbspwaw.za.pl) a także adres i telefon siedziby Towarzystwa:

Szkoła Podstawowa nr 211, ul. Nowy Świat 21a, tel. 0.22/ 826-47-85 (tylko w środy, w godzinach j/w)

Relacja z przebiegu zadania powinna być **opracowana wyłącznie w wersji elektronicznej** i przesłana pocztą e-mailową na wyżej podane adresy lub dostarczona do siedziby w **postaci płytki lub dyskietki do końca maja lub najdalej do 11 czerwca 2008 roku**. Przesłany materiał będzie opracowany, a następnie zrelacjonowany na uroczystym podsumowaniu we wrześniu/październiku 2008 roku, o czym zainteresowani zostaną wcześniej zawiadomieni.

Podajemy wzory sprawozdania w postaci jednolitych tabel, co nam umożliwi zbiorcze podsumowanie podjętego i przeprowadzonego programu.

Dla wariantu A:

L.p.	Nazwa i adres szkoły/placówki z kodem pocztowym. Telefony kontaktowe	Tytuły czytanych książek	Kto czytał?	Dla uczniów których klas czytano?	Rodzaje wykonanych prac (np. plakaty, makiety, wiersze, prezentacje)	Informacje dodatkowe: koordynator programu, liczba osób współpracujących

Dla wariantu B:

L.p.	Nazwa i adres szkoły/placówki oświatowej Z kodem pocztowym. Telefony kontaktowe	Koordynator Programu (nazwisko i funkcja piastowana w szkole)	Podjęty temat	Udział uczniów klas	Stosowane formy	Uzyskane efekty rzeczowe (np. fotografie, wywiady, reportaże, prace graficzne)

Rada Oddziału TNBSP w Warszawie

Warszawa, 10. marca 2008 r.